ANUL VI. — No. 1542 EDIŢIA A DOUA SAMBATA 5 IUNIE 1893.

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In Bucureşti la casa Administraţiei
Din Judeţe şi Streinătate prin mandate postale
Un an în ţară 30 lei; în streinătate 50
Şease luni „ 15 „ „ „ 25
Trei luni „ 8 „ „ „ 13

Un număr în streinătate 15 bani

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZA

Adevĕrul

Să te fereştĭ Române de cuiŭ strein în casă

V. Alexandri.

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din BUCURESCI şi JUDEŢE se primesc:
NUMAI la ADMINISTRAŢIE
din Străinĕtate, direct la administraţie şi la toate oficiele de publicitate.
Anunciuri la pagina IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— lei „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „
Inserţiunele şi Reclamele 3 lei rândul.
La Paris, ziarul se găseşte de vânzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAŢIA
No. 8 — STRADA BISERICA ENI — No. 8.

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACŢIA
No. 8 — STRADA BISERICA ENI — No. 8.

Bucureştĭ, 4 Iunie 1893

Presa şi Guvernul

Am arĕtat în articolul precedent cum violenţa preseĭ democratice faţă cu Regele e justificată de amestecul Acestuia în luptele politice militante. In aşa condiţiunĭ a nu atăca pe Regele ar fi o imprudenţă, ar fi un act nepatriotic, ar fi a nu ne da socoteală de adevĕrata stare de lucrurĭ. Noĭ atăcăm în Regele Carol pe politicianul cu puterĭ şi prerogative enorme, care falsifică regimul representativ şi, părtenindu-Şĭ prieteniĭ, face iluzoriŭ apelul la ţara al diferitelor grupărĭ constituite. Reintre însă Regele în Constituţie, înceteze de a avea acţiunea directă ce o are în luptele militante dintre partide, înceteze de a-Şĭ impune voinţa în cestiunile unde interesele marĭ politice saŭ economice ale ţăreĭ sunt în joc; rĕmâe cu alte cuvinte o simplă ficţiune constituţională, — şi nimenĭ nu-L va maĭ atăca, de cât doar' ca pe representantul uneĭ instituţiĭ medievale, care trebue să fie desfiinţată şi înlocuită prin o formă de guvernămînt maĭ înaintată, maĭ modernă, maĭ conformă nouilor concepţiĭ ale timpurilor în care trăim.

Aşa fiind, dacă e cine-va de acuzat în toată această afacere apoĭ nu e ziaristul, care cu durere, cu părere de rĕŭ şi cu o adevĕrată revoltă sufletească înregistrează şi comentează fapte neplăcute Regeluĭ, — ci e Regele însuşĭ. Şi dacă atîrnă de cine-va ca Regele să nu fie atăcat, numaĭ de El atîrnă, pentru că numaĭ El poate să Se rĕsgândească, să-Şĭ schimbe atitudinea şi să devie dintr'un Rege neconstituţional un Rege constituţional.

Cu mult maĭ lămurit însă se vede acest fapt când judecăm violenţa preseĭ de opoziţie faţă cu guvernul.

Dacă această violenţă prinde, este pentru că publicul e exasperat de fărădelegile guvernuluĭ. Presa devine expresiunea sentimentuluĭ general al publicului, — şi încă o slabă expresiune.

Să luăm câte-va pilde.

Există, de când ţara asta, o chestie agrară. Ţăraniĭ aŭ ajuns pieritorĭ de foame. Eĭ sunt zi cu zi şi an cu an mistificaţĭ, purtaţĭ cu vorba. La un moment dat eĭ se rescoală şi cer să li se dea pămînt. Ce face guvernul? Iĭ înpuşcă! Lumea s'a simţit dureros impresionată de atâta cruzime. Presa... ce era să facă presa independentă, ca să nu fie violentă? Nu cum-va să aprobe pe guvern? Dar atuncĭ ce fel de presă „independentă" ar fi fost? Şi ce ar fi fost în drept să spue publicul despre chipul cum sentimentele sale se resfrâng în această presă?

Alt exemplu. In maĭ toate oraşele ţăreĭ s'aŭ petrecut hoţiĭ care aŭ spăimîntat lumea. Şi hoţiĭ sunt oameniĭ guvernuluĭ, agenţiĭ luĭ, representanţiĭ luĭ. Presa denunţă hoţiile. Pe une locurĭ, cum a fost la Galaţĭ, cetăţeniĭ, conservatoriĭ chiar, se constituesc în comitete de apărare în contra bandiţilor oficialĭ, carĭ dădeaŭ iuruş în averea publică. Ce face guvernul faţă cu această stare de lucrurĭ? Pentru cele maĭ multe localităţĭ nicĭ nu voeşte să numească anchete. Pentru altele însă numeşte, crezênd că nu se va descoperi nimic; dar când rapoartele comisiunilor de anchetă statornicesc cu cifre temeĭnicia denunţărilor făcute, atuncĭ bine-cuvîntata muşama conservatoare se intinde şi ocroteşte pe culpabilĭ; — şi astfel guvernul devine complice hoţilor şi prevaricatorilor. Ce să facă presa independentă, cum trebue să scrie ea, pentru a nu fi vehementă şi a nu supĕra nerviĭ guvernuluĭ? Nu cum-va să aprobe pe guvern pentru ocrotirea ce acordă pungaşilor oficialĭ? Dar atuncĭ ce ar spune publicul de o asemenea presă... „independentă" şi întru cât s'ar deosebi ea de foile plătite de poliţie tocmaĭ pentru a face guvernuluĭ asemenea serviciĭ?

La Dorohoiŭ sunt asasinaţĭ treĭ ţăranĭ. Presa independentă dă alarma. Departe de a face respunzĕtor pe guvern, din contra, ea cere să se facă o anchetă şi să se pedepsească pe culpabilĭ. In numele tuturor ziarelor de opoziţie, directorul nostru se constitue în denunţător. Şi guvernul, ce face el? Pune denunţarea la dosar şi refuză ancheta. Representanţiĭ preseĭ se transportă atuncĭ eĭ înşişĭ la ceealaltă margine a ţăreĭ, la Dorohoiŭ, pentru a face eĭ cercetările pe care guvernul nu voia să le facă. Şi cum se poartă guvernul, administraţia cu representanţiĭ preseĭ? Asmuţă pe de o parte populaţia în contra lor şi pe de altă parte pune pe soldaţĭ să-ĭ aresteze, pentru ca să nu-şĭ poată urma cercetările. După acestea, ce putea face oare presa de opoziţie, ca să nu fie vehementă? Nu cum-va să aprobe purtarea guvernuluĭ? Dar, încă odată, ar maĭ fi independentă o asemenea presă? Ar maĭ avea ea ceva de comun cu publicul?

Şi pentru ce am maĭ înmulţi oare exemplele? Este cine va care să nu le poată înmulţi până la o sută-două?

Presa de opoziţie e violentă, e presă de scandal, etc. Dar bine, se poate oare batjocori în chip maĭ violent şi maĭ scandalos voinţa publiculuĭ şi sentimentele luĭ de justiţie, de cât cum le batjocoreşte guvernul în toate ocazinnile? Şi dat-a, isbutit-a să dea această presă vehementă, a suta parte din indignarea pe care jafurile şi asasinatele oficiale a stârnit-o în sufletele tuturor?

Când alegerile sunt falsificate, când bandele de bătăuşĭ terorisează pe cetăţenĭ, când favoritismul şi nepotismul domnesc în toate, maĭ în splendoare de cât orĭ-când, când meritul e nesocotit, iar felonia, linguşirea şi apostasia le găsim cocoţate până sus pe banca ministerială, când hoţiĭ şi asasiniĭ sunt protejaţĭ, când birurĭ nouĭ sunt puse cu nemiluita asupra lumeĭ sărace, când întrunirile sunt înăbuşite cu poliţie şi armată, când toate instituţiile sunt centralizate în mânile guvernuluĭ, în dispreţul Constituţieĭ care prevede cea maĭ întinsă discentralizare, când în sfîrşit aceasta e situaţia, ce voiţĭ, boerĭ D-voastră? voiţĭ ca presa să fie de-o extremă delicateţă în expresiĭ? voiţĭ ca ziariştiĭ să-şĭ pue mânuşĭ când vorbesc cu hoţiĭ, cu asasiniĭ şi cu protectoriĭ lor?... Dar ar fi cel puţin foarte ridicol!

In o asemenea stare de lucrurĭ, orĭ cât de violent ar fi un ziar şi orĭ cât de simţitor, de inteligent şi de sugestiv în scrisul luĭ un ziarist, nicĭ ziarul nicĭ ziaristul nu vor putea da de cât o palidă copie a realităţeĭ, o searbădă expresie a sentimentelor generale de revoltă sufletească.

Dar să fie guvernul respectuos faţă cu legile, să pedepsească hoţiĭ şi asasiniĭ fără nicĭ o cruţare, să-şi facă datoria în toate înprejurările.... Iată cel maĭ bun şi amical sfat pe care i l'ar putea da adevĕraţiĭ luĭ amicĭ, iată ce l'ar putea sfătui chiar *Independenţa Română*, în loc de a-l sfătui să ia mĕsurĭ restrictiveîn contra preseĭ.

Şi, maĭ la urmă, poftească guvernul, ĭee mĕsurĭ dacă-ĭ dă mâna. Maĭ întêiŭ nu ştim zĕŭ ce rezultat ar da astă-zĭ nişte alegerĭ pentru o Constituantă. Ceea-ce ştim însă este că oameniĭ cinstiţĭ, deprinşĭ să spue adevĕrul chiar când e supărător pentru uniĭ, nu vor lipsi de la datoria lor nicĭ sub ameninţarea celor maĭ drastice mĕsurĭ ce s'ar lua în contra lor.

Este un moment când omul se indentifică cu o idee, cu un interes al mulţimeĭ şi din acel moment nimic nu-l poate împedica să-şĭ spue toată gândirea, toată cugetarea. Dacă nicĭ închisoarea, nicĭ ameninţarea, nicĭ tortura n'aŭ oprit pe Galileŭ să spue că pămîntul se învîrteşte, de sigur că nu mĕsurile ce conservatoriĭ vor lua în contra preseĭ vor înpiedica pe un om de inimă să spue tot adevĕrul, aşa cum îl vede, îl înţelege şi îl simte, — întîmple-se apoĭ orĭ-ce s'ar întîmpla.

Ioan N. Roman.

HOLERA

CETTE, 15 Iunie. — 4 decese choleriforme aŭ fost constatate.

LONDRA, 15 Iunie. — După raporturile consulilor englezĭ în Franţa aŭ fost în sĕptĕmânile din urmă la Lorient 500 de casurĭ choleriforme, dintre carĭ 178 morţĭ. Douĕ casurĭ nouĭ sunt semnalate la Morbihan.

Fraţiĭ miniştri

Departe de noĭ ideea de a triumfa în detrimentul lucrului public.

Cu toate aceste ne e cu neputinţă a nu înregistra un fapt. ne maĭ pomenit în analele noastre politice şi care adevereşte din cuvînt în cuvînt cele ce am zis despre acapararea, necontenit crescêndă a funcţiunilor noastre publice de către o familie nesăţioasă.

Un ziar a anunţat zilele trecute că, contrar celor ce se ziceaŭ în primele zile, interimatul ministeruluĭ de rĕzboiŭ, pe timpul absenţeĭ titularuluĭ acestuĭ portofoliŭ, nu va fi ţinut de către D. Carp. ci de le către D. Alex. Lahovary ministrul afacerilor streine Şi informaţia aceluĭ ziar era adevĕrată.

Am ajuns decĭ aci!

Diferitele departamente aŭ devenit nişte bunurĭ de familie *şi indentitatea* vederilor personale *este de aci înainte îndestulătoare intereselor noastre politice. Afacerile Streine şi Rĕsboiul sunt astăzĭ în aceeaşĭ mână, — şi, mulţumită aranjamentuluĭ* frăţesc *pus astă-zĭ în practică, nicĭ o privire streină, şĭ poate indiscretă, — fie chiar în timpul unuĭ scurt interimat, — nu va pătrunde tainele oare-căror combinaţiĭ, în care opiniunea publică, în vigilenta eĭ neîncredere, întrevede maĭ mult interese personale de cât interesul general.*

Cât pentru eliminarea D-luĭ Carp de la interimatul ministeruluĭ de Rĕsboiŭ, — ea ne lasă cu totul indiferenţĭ. Nu e aci vorba de aptitudinele speciale ce s'ar putea cere înlocuitorilor momentanĭ aĭ miniştrilor, după cum iaraşĭ nu e vorba de vre-o identitate de vederĭ.

Identitatea ce se atribue D-lor P. Carp şi I. Lahovary e numaĭ acea monoculară, *care-ĭ face să fie maĭ mult de o suficienţă provocătoare de cât de un merit real: o nimica toată, de care noĭ nu ne-am ocupat nicĭ odată.*

Dar ceea-ce nu putem întrevedea fără oare-care emoţiune, este aparţiunea apropiată a Monitoruluĭ Oficial *în ziua când la rêndul sĕŭ şeful* Foreing-Office-*uluĭ nostru îşĭ va lua congendiŭ prin un decret regal, care va confia interimatul afacerilor străine. . generaluluĭ Juk Lahovary!*

Aceasta va fi o culme, — dar o culme care nu va surprinde pe nimenĭ.

Un conservator

SATIRA ZILEI

Un senator activ

Când cine-va e senator pur şi simplu. senator în adevărata accepţie a cuvântuluĭ, adică o fiinţă de sine stătătoare, cu voia guvernuluĭ, o fiinţă care gândeşte şi votează cu de la sine pornire, când vine ordin de la banca ministerială, — nimenĭ nu-ĭ poate zice nicĭ „dă-te maĭ încolo".

Dar când un senator începe a face aripĭ şi a inventa proecte de legĭ orĭ a face propunerĭ fără să-l fi rugat cine-va, — atuncĭ lucrul devine serios şi intervenţia preseĭ este neapărată.

Suntem în faţa unuĭ asemenea caz.

Constituţionalul ne aduce ştirea de senzaţie că D. senator Eliad, — un bărbat de care n'am auzit până astă-zĭ, — a fost primit în audienţă de M. S. Regele. O dată primit, bravul senator a crezut că e bine să ducă Suveranuluĭ obicĭnuitul plocon, această legendară danie, care face parte din datinele strămoşilor noştri.

Eĭ bine, ce credeţĭ c'a dus D. Eliad? Un curcan? O gâscă? O putinică de unt? Covaşe?...

Nimic din toate astea! D. Eliad a vrut să fie maĭ modern: aţĭ maĭ auzit de un senator *fin de siècle*? Şi a dus... un proect de lege. Iar biata Maestate, dezolată de asemenea gust subversiv, a fost silită să asculte piramidala expunere de motive, uriaşele articole, colosalele concluziunĭ ale cruduluĭ şi nemilostivuluĭ senator!

A ascultat Maestatea, a asudat, s'a frământat şi a sfîrşit torturatoarea audienţă în mijlocul unuĭ duş pe care l'o spune şi morţilor.

Dar iată în ce constă senatorialul proect:

1. Să se reglementeze cum are ţăranul să'şĭ muncească pămîntul pentru porumb, grâŭ, rapiţă şi cele-lalte.

2. In fie-care comună din ţară să se întocmească câte o comisiune compusă dintr'un proprietar, preotul şi primarul, care să observe arătura sĕmînţeĭ precum şi mijloacele de muncă.

3. Ţĕranul să fie îndatorat a'şĭ face casă în condiţiunĭ de higienă maĭ bună; înaltă cu 2—3 palme de la pămînt- cu 2 camere, după un plan ce se va întocmi anume de ministrul domeniilor.

4. Pentru hrana ţăranuluĭ să se ţină conferinţe în toate Duminicele de învĕţătorul satuluĭ care să fie dator a explica regulele de higienă elementară.

5. Să se introducă un sistem de irigaţiune uşoară, cum e în Banat şi Transilvania

6. Să se reglementeze modul de întreţinere a vitelor.

Nu-ĭ aşa că e interesant proiectul? Inchipuiţi-vĕ pe popa transformat în vechil şi stând toată ziua la arat. După asta, ţăranul să-şĭ zidească bordeiul-palat după stilul Otelului Continental, — iar în loc de mâncare, să înghită conferinţe în fiecare Duminică.

Cu ce parale să facă săteanul toate astea?... Ce-ĭ pasă D-luĭ Senator şi Maestăţeĭ Sale! Aceasta nu intră în proiect!

Apoĭ n'am eŭ dreptate să zic senatoruluĭ că nu-ĭ om de treabă? E aşa de plăcut să fiĭ senator *tout bêtement!* Ce zor să te amesticĭ la făcut proiecte? Te trage cineva de mînecă?

Spic.

Populeanu reapare

Cetăţenĭ, pregătiţi-vĕ, şi maĭ ales voĭ, ziariştilor: din noŭ a fost numit procuror general cunoscutul Populeanu.

Această numire, pe care nimic n'o poate justifica, este o îndrăzneaţă sfidare aruncată cetăţenilor şi în special membrilor preseĭ. Căcĭ Populeanu e cunoscut ca omul cel maĭ fără scrupul, ca instrumentul orb şi slugarnic al tuturor guvernelor. Când stăpînirea simte nevoia de a teroriza lumea, de a înscena o infamie, atuncĭ Populeanu i se arată înaintea ochilor, ca singurul salvator, ca singurul în stare de toate mişeliile.

Când se arăta pe cer o cometă, bĕtrâniĭ spuneaŭ că are să fie rĕzboiŭ şi fie-care se pregătea. Astăzĭ când pe cerul guvernamental se arată cometa Populeanu, dihorul întunecat, — ştim cu toţiĭ ce ne aşteaptă: suntem în ajunul uneĭ nemerniciĭ a celor de cârmă.

Cu toate astea! Pentru soldaţiĭ hotărîţĭ, pentru aceĭa carĭ intrând într'o campanie s'aŭ pregătit să primească în faţă toate furtunile şi să înfrunte toate vijeliile, — nimic nu-ĭ poate face să se abată.

In pragul luptelor viitoare, ca şi în vălmăşagul celor trecute, orĭ cât de hidoasă ar fi o arătare, orĭ cât de veninos ar fi Populeanul de procuror general, nu ne vom abate din cale.

Căcĭ nu cârmeşte nimenĭ dintr'un drum hotărît, din cauza uneĭ vedenĭĭ, orĭ cât de hîdă ar fi ea! Sînt voinicĭ de ăştia, peste carĭ se trece uşor!

Argus.

TELEGRAME

VIENA, 2 Iunie—D. de Kallay a declarat la o comisiune de patru a delegaţiuniĭ ungare că dacă desvoltarea Bosnieĭ şi a Herzegovineĭ continuă ca până acum, aceste provinciĭ vor putea fi în curênd considerate printre ţĕrile cele maĭ bogate ale peninsuleĭ balcanice. Inlocuirea uneĭ alte forme de impozit dijmeĭ actuale, ar fi actualmente inoportună. Afacerile militare în aceste provinciĭ fac progrese sistematice; sporirea populaţiuneĭ e favorabilă adică de 1,09 la sută pe an.

Preşedintele comisiuniĭ declară că ia act cu satisfacţiune de desvoltarea administrativă şi economică a Bosnieĭ şi Herzegovineĭ şi de faptul că aceste provinciĭ acoperă cheltuelile lor prin propriele lor mijloace. Preşedintele a exprimat în acelaş timp recunoştinţa comisiuniĭ pentru activitatea liniştită şi fecundă a D-luĭ de Kallay.

PRAGA, 2 Iunie.— Comandantul Boemieĭ, contele Gruene, trecênd pe o stradă, a fost atacat pe la spate de un student în medicină, numit Zwednic, care i-a dat cu pumnul. Agresorul voind să lovească din noŭ, contele Gruene a întrebuinţat o armă şi l'a rănit la cap uşor. Zwednik e probabil un maniac. Eĭ s'a apărat cu furie când aŭ voit să 'l aresteze.

ROMA, 2 Iulie.— Intr'o alocuţiune ce a pronunţat alaltăerĭ, Papa a revendicat toate drepturile istorice ale Sântuluĭ Scaun care aŭ fost violate.

LONDRA, 2 Iunie.— „Agenţia Reuter" publică o declaraţie a D-luĭ Carlisle adresată preseĭ din New-York, în privinţa trebuinţeĭ de desfiinţare a actuluĭ Sherman. Această declaraţie zice că în ultimele 11 lunĭ. cele 50 milioane bonurĭ de tresor plătibile în banĭ, aŭ fost întrebuinţate în cumpărărĭ de monedă de bilon de argint. Din această sumă, 47 $^{3}/_{4}$ milioane aŭ fost plătibile în aur. Bilonul tresoruluĭ nu poate servi la plăţĭ.

POLITICA EXTERNA

GERMANIA

Din ce în ce maĭ mult se angajează şi capetele încoronate ale diferitelor state federate în actuala campanie electorală; din ce în ce maĭ mult actuala campanie electorală ia proporţiunile unuĭ plebiscit formal între vroinţa monarchilor federaţĭ şi între vroinţa poporuluĭ german unit. Până acuma aŭ vorbit în favorul proectuluĭ militar şi cu scop mărturisit de a influenţa alegerile în acest sens Impĕratul Wilhelm de douĕ orĭ; afară de asta a maĭ intervenit în scris ducele de Cumberland, pretendentul la tronul Hanovreĭ care in schimbul a câtor-va milioane din fondul Guelf s'a împăcat cu Impĕratul Wilhelm.

Această „coborîre" în arena luptelor de partid a claselor domnitoare germane îngrijeşte foarte mult pe monarchiştiĭ din pricina că teama e întemeiată că toţĭ aceĭ regenţĭ carĭ chiamă acum pe popor la un plebiscit vor eşi discreditaţĭ şi cu autoritatea sdrobită din această campanie.

In ceea-ce priveşte şansele proiectuluĭ militar în noul Reichstag, părerile sunt diferite. Guvernul se leagănă în speranţa că proiectul va fi adoptat, pe când democraţia pare a fi sigură de respingerea luĭ. Avênd însă în vedere că în reposatul Reichstag numaĭ vr'o 20 de voturĭ aŭ lipsit pentru ca legea să treacă, nu e exclusă acum posibilitatea ca aceste douĕ-zecĭ de voturĭ să se găsească în noul Parlament. In schimb puterea democratică şi maĭ ales cea social-democratică va creşte enorm. Aceştĭ din urmă aŭ pus candidaţĭ până acum în 380 circumscripţiunĭ electorale din 397 ce sunt peste tot în toată Germania. Chiar şi presa burgheză prooroceşte socialiştilor treĭ milioane de voturĭ din suma totală de 10 milioane de votanţĭ. La alegerile trecute aŭ întrunit 1 milion şi jumătate. Acesta va fi un succes fără seamăn în analele statelor constituţionale cu votul universal. Dar deja de pe acuma —cu ce scop se poate uşor pricepe—presa

burgheză caută să micşoreze strălucita victorie ce îi aşteaptă pe social-democraţi în ziua de 15 Iunie. Ea susţine că nu toţi carî vor vota actualmente cu socialiştiî sunt socialiştî. Poporul e nemulţumit în marea luî majoritate, zice această presă şi fără de a fi socialist îşî va da votul partiduluî care la toate cererile guvernuluî rĕspunde, precum a rĕspuns în tot-d'auna, printr'un categoric, nu!

Ca aceasta e în parte adevĕrat, aceasta nu se poate nega; tot atât de adevĕrat însă este că tocmaî nemulţumirea generală face ca poporul să treacă în masă în lagărul socialist. Aceî care în 1890 aŭ votat pentru socialiştî numaî ca nişte *„hospitanţi“* ai partiduluî, astăzî aŭ devenit socialiştî în toată puterea cuvĕntuluî şi luptă ca soldaţî şi pionerî.

Maî mare însemnătate aŭ actualele alegerî prin enorma creştere a voturilor socialiste decât prin primirea, saŭ respingerea legeî militare. De la desvoltarea internă a Germanieî depinde în mare parte şi politica externă şi aceasta va trebui să fie paşnică dacă democraţia va repurta în ziua de 15 Iunie o mare victorie,

C. M.

Atentatul de la 20 Maiu si Presa

Voinţa Naţională:

In articolul nostru precedent am stabilit, după însuşî mărturisirile foilor oficioase, un punct de căpetenie; atentatul de la *Adevĕrul* a fost plănuit şi pregătit de guvern; ofiţeriî nu aŭ făcut de cât să'l esecute.

Rĕmâne acum să examinăm o altă faţă a cestiuneî: ce rol, ce misiune se dă armateî române sub regimul conservator?

In tot-d'auna conservatoriî s'aŭ silit să tîrască pe militarî în luptele politice, în tot-d'auna aŭ căutat să'î transforme în jandarmî şi în bătăuşî aî guvernelor lor, în tot-d'auna s'aŭ opintit să samene discordia între elementul militar şi cel civil, pentru a face oştirea solidară cu dênşiî şi a se putea întemeia maî cu siguranţă pe sprijinul baionetelor.

Orî de câte orî aŭ fost la putere, conservatoriî s'aŭ servit de armată pentru a înăbuşi voinţa cetăţenilor, pentru a sfărîma orî-ce resistenţă, pentru a împrăştia întrunirile şi a teroriza pe ziariştî. Când forţele poliţieneştî nu le-aŭ maî fost de ajuns pentru a reprima mişcările opoziţioniste, eî aŭ scos înainte oştirea, ultima lor speranţă de scăpare. In nenumĕrate rêndurî i-am vĕdut transformând pe solşaţî în călăî, punênd pe ofiţerî să comită acte odioase, carî îî desonoraŭ pentru tot-d'auna.

Sub conservatorî, maî mulţî ofiţerî fură trimişî de ministrul de rĕzboiŭ să năvălească în redacţia *Tribuneî* din Iaşî, să sfărâme presele tipografice şi să maltrateze pe redactorî; sub conservatorî, câţî-va ofiţerî, conduşî de actualul general Vlădescu, spărgeaŭ capul unuî ziarist care atacase pe ministrul de rĕzboiŭ. Sub conservetorî, câţî-va oficerî pătrunseră în redacţia *Românuluî*, pentru a lovi pe domnul Costinescu, care scrisese nişte articole contra generaluluî Florescu.

Sub conservatoriî, artileria a fost scoasă pe strade, pusă să mitralieze o populaţie liniştită şi să bombardeze casele oamenilor; sub conservatorî, localurile de vot eraŭ regulat înconjurate de oştire, alegĕtoriî independenţî loviţî cu straturile puscilor şi cu baionetele şi siliţî să se întoarcă acasă fără a putea vota; sub conservatorî, întrunirî pacînice aŭ fost risipite de armată.

Liberaliî, in timp de douî-spre-zece anî cât aŭ stat la putere, n'aŭ transformat nicî o dată oştirea într'o ceată de bătăuşî cu care să strivească mişcarea oposiţionistă. Armata fiind a Ţĕreî iar nu a unuî partid, liberaliî s'aŭ ferit s'o tîrască în luptele politice şi să facă dintr'ênsa un instrument de guvernare. Dându-şî bine seamă care e rolul şi menirea eî, liberaliî aŭ căutat să-î mărească prestigiul şi să-î înalţe idealul; cu liberaliî, armata română a putut găsi pe câmpul de onoare, încununându-se cu glorie; sub liberalî, armata română a putut înscrie pe drapelele eî numele neperitoare de Griviţa şi Smârdan; sub liberalî, armata română şi-a câştigat un loc respectat printre oştirile europeneştî; sub liberalî, armata română 'şî-a spălat ruşinea cu care conservatoriî o acoperise la Bazaca, la Mavrodol, şi în atâtea atentate mizerabile în contra ziariştilor.

Acum, după câţî-va anî de domnie conservatoare, ne întoarcem iarăşî la aceste timpurî ruşinoase; ne întoarcem iarăşî la vremurile de la Bazaca; isprava luî Luchidi este repetată de maiorul Cocea.

La 5 Aprilie oştirea este scoasă pe stradă şi pusă să şarjeze o populaţie pacînică: oamenî dezarmaţî, a căror singură vină era că venise la Cameră să aducă un protest în contra unor taxe ruinătoare, aŭ fost tăiaţî cu săbiile cavaleriei, împunşî cu baionetele, răniţî cu gloanţe.

La 8 Aprilie o procesiune pacînică la mormântul luî C. A. Rosetti este întâmpinată de un întreit şir de soldaţî, cu puscile încărcate, somată să se retragă şi să-şî urmeze drumul pe nişte strade păzite de regimente şi de escadroane întregî, gata să atace la primul semnal; însuşî comandantul corpuluî II de armată, ilustrul general Arion, dirigează operaţiunile, în ţinută de campanie, cu revolverul la brâŭ şi înconjurat de un întreg stat maior.

Iată ce trist rol s'a dat armateî române în zilela de 5 şi 8 Aprilie! Câţî ofiţerî, carî şi-aŭ câştigat lauriî meritaţî pe câmpiele Bulgarieî, nu trebue să fi roşit şi să fi resimţit în sufletul lor fioriî indignăreî vĕzênd ruşinoasa misiune ce li-se dădea, sub acest regim, aceea de a face pe poliţaiî unuî guvern perdut în opinia publică şi tremurând de groază la cea maî mică manifastaţiune a cetăţenilor!

Dar conservatoriî nu s'aŭ mulţumit să batjocorească ast fel armata; după ce aŭ transformat pe ofiţerî în poliţiştî, aŭ ordonat câtor-va dintr'înşiî să se coboare maî jos, să ia rolul de bătăuşî. S'aŭ găsit, din nenorocire, câţî-va ofiţerî carî să ascult de aceste ordine şi, sub un pretext oare-care, să rĕsbune, spărgând capul la câţî-va ziariştî, urile şi necazul puternicilor zileî, în contra unuî organ de opoziţie.

Ne-am întors ast-fel, în câte-va sĕptămânî, cu două-zecî de anî înapoî; armata Ţĕreî e ameninţată să redevină iarăşî armata unuî partid, un fel de anexă a poliţieî şi a gendarmerieî.

Din toate atacurile aduse instituţiunilor noastre în timpurile din urmă, lovitura adusă prestigiuluî oştireî române este aceea care ne atinge într'un chip maî dureros; prin această lovitură se sdruncină prestigiul însuşî al Ţĕreî, se compromite viitorul eî.

Voinţa Prahoveî:

O penibilă impresie a produs în ţară atentatul mişelesc de la *Adevĕrul*.

Toţî câţî aŭ o judecată sănătoasă, toţî câţî aŭ un grăunte de simţire, aŭ stigmatisat faptul sĕlbatic săvîrşit de corpul ofiţeresc al batalionuluî I de vênătorî.

De pretutindenî s'aŭ înălţat protestărî energice şi opinia publică, viŭ şi pe drept alarmată, a cerut să se pedepsească aspru ofiţeriî aceia, carî şi-aŭ murdărit epoleta, sevârşind fapte infamante carî cad în domeniul condiceî penale.

Ţara era obicînuită să vadă în armată un corp de elită, şi sub raportul bravureî, ca şi al buneî creşterî.

A fost decî o surprindere dureroasă când s'a aflat că doî-spre-zece ofiţerî, aŭ uitat şi demnitatea epoleteî şi demnitatea omenească şi s'aŭ dus, ca orî-ce bandiţî, să ucidă oamenî în propria lor casă.

Şi de aceia toţî câţî şi-aŭ făcut un cult din iubirea armateî, aŭ fost dureros impresionaţî când aŭ luat cunoştinţă despre atentatul de la *Adevĕrul*.

Fiî patrieî, crescuţî şi plătiţî de ţară, pentru a o apăra cu jertfa vieţeî lor să se transforme în nişte sbirî carî să se introducă cu forţa în casele oamenilor pentru a-î terorisa: iată ce nicî odată şi nimenî n'ar fi crezut!

Din fericire nu toată armata a sĕvîrşit acest pĕcat, nu toată armata nu e capabilă să săvârşească asemenea fapte odioase.

Şi dovada cea maî bună despre acestea ne o dă *Voinţa Naţională* care repreduce judecata unuî ofiţer superior asupra faptuluî imputat ofiţerilor batal. I de vênătorî.

Iată ce zice acest ofiţer superior:

„Dacă într'un moment de exaltare ar fi făcut ceea ce a făcut maiorul Cocea, când m'aşî fi liniştit, mi-aş fi facut singur dreptate, aş fi trecut prin mine sabia pe care nu o maî puteam purta cu demnitate la cingătoare“.

De altă parte se maî spune că ofiţeriî regimentuluî I de geniŭ ar fi făcut un demers colectiv pe lângă Inspectorul general al geniuluî, ca să intervie pentru a se pedepsi aspru ofiţeriî din batalionul I de vênătorî carî aŭ compromis demnitatea corpuluî ofiţeresc.

Şi cum gândeşte demnul ofiţer superior de care vorbeşte *Voinţa Naţională* şi cum priveşte lucrul distinşiî ofiţerî de geniŭ, vor fi—suntem sigurî—foarte mulţî ofiţerî din armată, carî să aibă aceleaşî vederî faţă cu atentatul de la *Adevĕrul*.

Nu e, şi nu trebue să tacem, solidară întreaga armată cu brutalitatea câtor-va ofiţerî.

Odata statornicit că armata nu poate fi rĕspunzĕtoare de nemernicia câtor-va ofiţerî, rĕmâne să examinăm chestia dintr'un alt punct de vedere.

Se ştie că comandantul de onoare al Batal. I de vênătorî este prinţul moştenitor.

Dacă corpul ofiţeresc al acestuî Batalion nu va primi — cum de alt-fel e sigur — nicî o pedeapsă pentru fapta mişeinică ce a sĕvârşit, rĕspunderea va apăsa greŭ asupra Alteţeî Sale.

Prinţul moştenitor nu trebue, nu poate să fie asistat în comanda unuî Batalion de nişte ofiţerî, carî săvârşesc delicte de drept comun.

Onoarea prinţuluî moştenitor e grav atinsă, dacă s'ar acorda o impunitate neinţeleasă ofiţerilor culpabilî.

Dar osebi de prinţ cine are o rĕspundere şi maî mare e Regele.

M. S. Regele e şeful suprem al armateî

Când dar, câţî-va oficerî compromit demnitatea şi prestigiul armateî, M. S. are datoria să ordone pedepsirea lor.

Şi cu atât maî mult Regele e îndatorat să 'şî interpue autoritatea Sa, cu cat guvernul M. S. vrea să acopere pe culpabiliî de rĕspundere.

Guvernul conservator şi-a propus să prostituiască armata, această fală a ţĕreî şi a Coroaneî; guvernul conservator vrea să erigeze banditismul în dogmă de guvernământ; guvernul conservator vrea să înfăţişeze pe Rege ca ocrotitor al banditismuluî oficial şi de aceia în afacerea de la *Adevĕrul* nu vrea să-şî facă datoria, aşa cum i o comandă şi legea şi morala publică.

Să înţeleagă Suveranul primejdia şi să nu zăbovească în a'şî spune cuvêntul Sĕŭ August.

ALEGERILE IN GERMANIA

După cum am făgăduit cititorilor noştri publicăm următoarele rezultate asupra importantelor alegerî din Germania ce ne-aŭ sosit până azî noapte la orele 12:

Aleşi

La Berlin aŭ reuşit: D. Singer, la colegiul al 4-lea şi D. Liebknecht la colegiul al 6-lea; ambiî socialiştî.

La Munich, colegiul al 2-lea, D. Wollmar, socialist.

La Hamburg, colegiul I-iŭ D. Bebel şi la al 2-lea Dietz, socialiştî.

La Muenster, D. Herman (centru).

La Aix-la-Chapelle, D. Moren (centru).

La Trèves, D. Reintelen (centru).

Balotagiî

Patru la Berlin între progresişt şi socialiştî.

Unul la Munich între un naţional-liberal şi un socialist.

Unul la Dresda între un antisemit şi un socialist.

La Mannhein, la Koenigsberg şi la Lipsca balotaj între candidaţiî naţionalî-liberalî şi candidaţiî socialiştî.

La Wüzburg între candidatul centruluî şi cel socialist.

O nouă telegramă de la 10 ore dim. ne anunţă că până azî noapte s'aŭ cunoscut 72 de resultate dintre care aŭ fost aleşî: **13 socialiştî, 5 centru, 3 conservatorî, un naţional-liberal, un independent** *şi sunt 49 balotagiî.*

După cum se vede partidul socialist obţine un triumf dintre cele maî marî.

INFORMAŢIUNI

Incunoştiinţăm pe toţî abonaţiî şi corespondenţiî noştri că Redacţia şi Administraţia ziaruluî nostru, s'a mutat în strada Biserica Eni No. 3.

Lucaci e bolnav

D. Constantin Lucacî anunţă Tribuneî *din Sibiŭ, că fratele sĕŭ dr. Lucacî, pe care a izbutit cu marî greutăţî să l vază în închisoarea ordinară din Satu-mare, este bolnav.*

Din scrisoarea D-luî Const. Lucacî resumăm următoarele detaliî revoltătoare:

Dr. Lucacî e închis într'o celulă cu un criminal condamnat la 30 anî închisoare ordinară pentru că a bătut de moarte pe un cumnat al sĕŭ. De treî zile Lucacî n'a mâncat nimic, căcî mâncarea ce i-se dă în fie-care 24 de ore constă numaî din fasole fiartă în apă şi stropită cu niţică untură de porc râncezită, ast-fel că-î vine greaţă când i-se aduce această mâncare. Se hrăneşte numaî cu pâine şi cu apă.

Episcopul ungur din Satu-mare, Meszlényi, cumnatul mareluî revoluţionar ungur Kossuth, cuprins de un nobil sentiment de umanitate a intervenit pe lângă ministrul justiţieî, ca să-î permită de a trimite luî Lucacî în fie-care zi de două orî ceva mâncare de la dênsul; ministrul justiţieî a denegat însă în mod categoric aceasta cerere a episcopuluî ungur şi în acelaş timp a invitat parchetul din Satu mare, ca orî-ce scrisoare ar veni la adresa luî Lucacî, să fie trimisă imediat la minister.

D. Const. Lucacî a vorbit cu fratele sĕŭ în asistenţa a douî jandarmî şi a intendentuluî penitenciaruluî. Când eî aŭ început să vorbească româneşte, intendentul a întrerupt şi a declarat, că are ordin de a nu le permite să vorbească, de cât numaî ungureşte.

Lucacî e bolnav de frigurî din causa aeruluî pestilenţial din închisoare şi când medicul legist al tribunaluluî a cerut să i se dea o celulă maî bună şi să i se dea în fie-care zi o supă şi o bucăţică de carne, căcî alt-fel se prăpădeşte, procurorul a rĕspuns că are ordin de la ministrul justiţieî de a ţine pe Lucacî sub cel maî aspru regim penitenciar.

Un proces politic monstru

Din Sibiŭ ni se anunţă, că patru-zecî de studenţî românî de la universităţile din Viena, Gratz, Budapesta şi Cluj, au torî aî celebreî *Replice*, **sunt daţî în judecată de către guvernul unguresc pentru crima de trădare de patrie.**

Din această ştire rezultă că unguriî ţin să forţeze nota până la extrem, ceea ce este o provocare directă la revoluţie.

E acum rêndul studenţilor din Bucureştî şi Iaşî să rĕspundă aceşteî monstruozităţî.

* * *

Iacă şi numele studenţilor daţî în judecată.

Din Viena: dr. Isidor Bodea; dr. Enea Nicola; dr. Vasile Ternăveanu; dr. Valerian Telescu; dr. Lazăr Popovicî; dr. Eugeniu Solomon; dr. Ieronim Tatar; dr. Titu Livian Tilea; dr. Virgil Todescu stud. med.; dr. Octavian Florea; Ion Lupu, sud. med.; dr. Victor Colceriu; George I. Anca, sut med.; dr. Iulian Chinciu; Alexandru Borza stud. med.; Alexandru Fodor, stud med.; Octavian Proştean, stud. med.; Alexandru Vaida-Voivod, stud. med.; Alexandru Codarcea; Victor P. Harşan, stud. agron.; dr. Nicolae Comşa; dr Victor Roşca.

Toţî aceştî aŭ fost aleşî membri în comitet, într'o conferinţă a tinerimeî române din Viena în acelaşî an.

Din Graz: dr Aurel C. Popovicî; dr. George Candrea; dr. Aurel Quint Mărcuş; Cornel Nyeş, stud. med.; Ilariian Rusan, stud. med.

Din Budapesta: dr. George Morariu; Geoorge Juga; Ilie Dăianu.

Din Cluj: dr. Colonel Roşescu; Eug. Pătăceanu, st. jur; Iulian Maniu, st. jur.; Drd. Nicolae Vranciu, st. med.; Pompiliŭ Dan, st filos.; Ion Fodor, st. filos.; Avram Pĕcurariu, st. filos.

Cetăţeanul Iosif Nestor, de profesiune cismar, locuitor în calea Griviţeî No. 85 s'a prezentat ierî în redacţiunea noastră şi ne-a făcut plângerea următoare:

Ierî la 2 d. a., ducêndu se la Palat spre a reclama o veche datorie de la vizitiul palatuluî a nume Voita, a fost bătut într'un mod sălbatic de către aceasta. Nenorocitul avea maî multe semne pe faţă.

N'am avea, poate, nimic de zis despre o simplă bătae, dacă nu ar fi şi aci de scos o morală: vizitiul palatuluî şi-a zis de sigur că, în baza calităţeî luî de slugă împărătească, are dreptul să-şî bată creditoriî. De ce n'ar face el aceea-ce face Cocea în puterea aceleaşî calităţî? Influenţa mediuluî e mare, şi nicăirea nu se poate aplica maî bine zicătoarea *tel maître, tel valet*, saŭ... cum e Turcul şi pistolul.

Duminică 6 corent, are loc la Giurgiu alegerea unuî deputat în locul rĕmas vacant prin numirea D-luî I. Lahovari ministru plenipotenţiar la Paris.

Este ca şi sigură alegerea D-luî Efrem Ghermani, candidatul liberal.

Azî are loc un consiliu de miniştri la ministerul de interne.

Librăria Graeve a pus de erî în vânzare ediţia a doua din volumul *Moş Teacă* al D-luî Anton Bacalbaşa, prima ediţiune fiind epuizată.

De alt fel, succesul acestuî volum, care zugrăveşte cu atâta competinţă viaţa din cazarmă, se esplică şi prin faptul că de la o vreme militarismul a început a preocupa pe toată lumea.

Indemnăm pe cititorî să citească pe *Moş Teacă*, dacă vor să vadă misterele cazone.

D. Take Ionescu, ministrul instrucţiuneî publice şi al cultelor, a plecat la Craiova în inspecţiunea şcoalelor, însoţit numaî de D. C. Istrate, inspector al învĕţământuluî secundar.

D. Eugeniu Carada a plecat în inspecţia filialelor Bănceî Naţionale.

D. Carada va inspecta zilele aceste filialele din Craiova şi T. Severin.

La liceul Matheiŭ-Basarab, sunt peste 300 de elevî şi eleve pregătiţî în particular carî trec examenele.

La gimnasiul Cantemir sunt peste 100 La liceul St. Sava numaî 40.

Tribunalul arbitral şi-a amânat pentru azî pronunţarea sentinţeî în procesul dintre ministerul domeniilor cu fabrica de hârtie de la Letea.

Marţî aŭ depus părţile conclusiunî scrise şi acte.

D. L. Cazzavillan, proprietarul *Universuluî*, a trimes duoî martorî, pe D-niî profesorî de gimnastică Velescu şi Georgescu, să ceară sasisfacţie redacţiuneî *Vesteî* pentru nişte poeme comice ce acest ziar le publică în contra sa.

D. Stamatin, redactor la *Vestea* şi-a asumat toată rĕspunderea pentru cele publicate la adresa D-luî Cazzavillan şi-şî va constitui azî martoriî.

Apele continuă a fi marî. Oraşul Piatra care a suferit atât de mult din cauza inundaţiilor, este acum din noŭ inundat. Mahalaua Maica-Precista este în apă. S'a luat toate mĕsurile spre a evita oraşul de nouî înecurî.

Oraşul Găeştî, jumĕtate este inundat de rîul Potopul.

In judeţul Iaşî, Prutul şi Jijia s'aŭ maî retras.

Oltul a debordat aproape de gura sa în judeţul Teleorman, înecând o mulţime de locurî. Asemenea şi rîul Buzĕŭ a inundat maî multe locurî.

După atâtea nenorocirî din cauza inundaţiilor, un noŭ flagel vine asupra ţĕreî.

In judeţele Dobrojene lăcustele şi-aŭ făcut apariţiunea deja.

Astăzî încep examenele la toate şcoalele secundare din ţară.

In urma ploilor ce de două sĕptămânî par a nu maî înceta, recolta porumbuluî este în mare parte compromisă în toată ţara. Incă treî zile de ploî şi porumbul se va strica cu desăvêrşire.

Secara este însă admirabilă pretutindenî.

Ştirî Telegrafice

PARIS 3 Iunie.—Curtea de Casaţie a şcasat judecata curţeî de Apel, care condamna pe D-niî Carol de Lesseps, Fontaine si Eiffel pentru escrocherie. Sentinţa zice că informaţiunea deschisă şi procedura în contra acuzaţilor n'aŭ o basă legală şi constitue nişte acte nule, carî nu pot să întrerupă prescripţiunea. Sentinţa maî pronunţă că nu maî este loc a se trimete afacerea dinaintea alteî curţî.

D-niî Fontane şi Eiffel aŭ fost puşî imediat în libertate. D. de Lesseps va trebui să-şî facă pedeapsa pentru corupţie. D. Cottu nu a făcut recurs în casaţie.

RENE MAIZEROY

Greşeala băiatuluî

(Urmare şi fine)

Trecură anî de zile. Mama Boudille nu maî ţinea cantină. Cumpărase căsuţa aşa de mult dorită şi trăia liniştită în mijlocul grădinărieî sale, îngrijită ca tot-d'auna de fiu-sĕŭ, şi vecînic încrezĕtoare în viitor.

Cu toate astea, copilul nu rĕspunsese la speranţele eî arzĕtoare. Leneş, prost din tată în fiŭ, nu putuse ajunge la nimic şi, sătul de a maî cădea din examen în examen, se angajase la regiment unde parcă i se păstrase locul.

Cantiniera suferi amar la început, vĕzênd că i se dărâma visul eî cel maî frumos. Dar în curênd îî veni iar minunata-î încredere în viitor. Era numit caporal

Peste câte-va lunî, căpătă galoanele de aur de furier. Apoî, cele două galoane de serjent-major.

Serjent-major, nu era aproape ofiţer? Bătrêna socotea lunile, sĕptĕmânile. In curênd va face şi pasul ăsta. Visul eî se va împlini în sfârşit. Scria fecioru-sĕŭ răvaşe de patru feţe, pline de dragoste, naive, numaî sfaturî.

Iî esplica miliţia, datoriile luî de subofiţer, ca un soldat bătrên care n'a eşit nicî odată din regiment şi care ar muri apĕrându-şî drapelul. Il cerceta mereŭ; îl încuraja. Rĕmăsese pentru dênsul tot biata mamă Boudille şezênd la teşghea, dimineaţa, şi făcênd pe copil să înveţe pe de rost declinările latine.

El îî rĕspundea în câte-va cuvinte, grăbit, cu un fel de plictiseală care se zărea printre rîndurile banale şi recî. Ticăloşia cazărmeî îî rodea deja inima.

In iubirea mameî, nu căuta de cât un lucru: mandatul de banî pe care biata femee i-l trimetea din când în cĕud.

Iî plăcea să bea. Juca cărţî. Işî golea buzunarele. Se înfunda în noroiŭ până la ochî, ne maî avênd petere, ne maî avênd judecată, nimic viŭ şi curat în inima-î zdrobită.

Când isprăvi tot, se împrumută. Iar în ziua în care nu maî vroi nimenî să-î dea nimic, fură. Fugi, după ce golise casa companieî.

* * *

Măsa căzu ca moartă, când află de asta Era aproape nebună. Nu-î venea să creada scrisoarea trimisă de căpitan.

Iî era ruşine de ea însăşî. Se blestema pe sine, gândind că a putut da naştere uneî ast-feî de scârnăviî, că tâlharul cela, urmărit de jundarmî, era fiul eî.

Se văicăra cu aşa desperare, în cât aî fi crezut de departe că urlă nişte câinî, noaptea, la porţile curţilor.

Iî părea rĕŭ că îl adorase, că se rugase luî D-zeŭ pentru dênsul, că visase să-l vadă fericit.

— Morţiî sunt fericiţî! striga ea, gândindu-se la tata Boudille care dormea tihnit, sub ierburile parfumate ale cimitiruluî

A doua zi făcu cunoscut că vinde imediat căsuţa cu grădina, găinile, mobilele, juvaerurile şi hainele. Ţăraniî dădură busna şi cumpărară toate pe nimic.

Cantiniera plecă îndată, strângênd cu dragoste la piept baniî pe cari-î luase. Ar fi mers pe jos desculţă până la garnizoana tâlharuluî, ca să cheltuiască maî puţin, dar trebuia să se grăbească; şi maî ales nu trebuia ca la regiment să poată cineva insulta numele mameî Boudille. Se scoborî noaptea din tren şi alergă la cazarmă.

— Eŭ sunt mama Boudille, zise ea sentineleî care n'o lăsa să treacă. Dacă nu mĕ maî cunoştî, apoî trebue să fi îmbătrînit tare, din cauza suferinţeî? Unde şeade căpitanul companieî a treia din regimentul 2?

Sentinela spuse adresa.

Mama aleargă din noŭ ca o nebună. Se rătăcia pe stradele neluminate. Când trecu pe puntea canaluluî, coprinse o ispită bolnavă de a sfârşi odată. Dar se stăpâni cu o energie sălbatecă.

— Trebue să plătesc întâiŭ, ce a furat; îngână ea.

Insfârşit, după ce căută treî ceasurî, în zor de ziuă sună la uşa căpitanuluî. Iî deschise chiar el şi se dădu îndărăpt îngrozit ca în faţa uneî vedeniî, aşa era de galbenă bătrână.

— Nu vĕ fie teamă zise ea înăbuşit. Vin să vĕ plătesc ce a furat fiu-meŭ de la compania D-voastră...

— D-na Boudille! strigă căpitanul întinzêndu-î amêndouă mâinele cu tristeţe.

Ea nu maî suflă.

— Cât a furat? repeta într'una cu încăpăţînare.

Dar nu trebue să plăteştî, D-ta nu poţî e treaba mea!

— Cât a furat! zise ea pentru a treia oară.

Căpitanul înțelese că nici o rugăminte n'ar fi în stare să schimbe hotărîrea cantinierei.

— In casă eraŭ șease sute 75 de franci.

— Jurați că e adevĕrat; că nu micșurați suma de mila mea?

— Jur, D-nă Boudille.

— Și ce mai datora altă ceva fiul meŭ?

— Trei sute trei zeci și doui de franci

— Poftim banii, strigă ea, numĕrând fișicurile pe masă...

* * *

Mama Boudille trăește acum din pomeni iar dimineața se duce să cerșească pe la ușile căzărmilor tinicheaua cu supă ce se dă de pomană muritorilor de foame!

Dar băiatul ei n'a fost condamnat pentru furt.

St. Sc.

DIFERITE STIRI

INSTITUTUL METEOROLOGIC

București 15 Iunie 1893. st. 12 ore ameazĭ

Inălțimea Barometrică la 0° . . . 750 0
Temperatura aerului . . . . . 20°1
Vîntul . . . . foarte slab de la N. E.
Starea cerului . . . . . foarte noros
Temperatura maximă de eri. . . 22°0
„ minimă de astăzi. . 13°0
„ la noi a variat între 27°0 și 10°0

Eri ploae torențială cu tunete; astăzi din noŭ ploae; barometrul se urcă foarte puțin.

A plouat la București, Fălticeni, Mizil, Pașcani, Odobești, Doftana, Tecuci Cernavodă, Pitești, Ploești, Bușteni Severin, Hârșova, Tulcea, R-Sărat, Bacău, Dorohoi, T. Jiu, Ocnele-Mari, Huși, Giurgiu Port, Alexandria, Ostrov, Călărași, Mihăileni, Plăinești, Câmpina, Tg. Frumos, Găești, Bârlad, Vaslui, Tg. Ocna, Târgoviște, Oltenița, Slatina.

DIN ȚARA

Ni se scrie din Cernăuți că trupa română de operete a teatrului național din Craiova va sosi acolo zilele acestea pentru a da o serie de reprezentații în teatrul local.

Trupa e compusă din 70 de persoane, sub conducerea D-lui A. L. Bobescu.

Vestea despre venirea ei a produs cea mai bună impresie și se poate prevedea de pe acuma succesul colosal, pe care-l va avea opereta română în Cernăuți.

Se fac pregătiri mari pentru primirea trupei în mod solemn.

Prima reprezentație va avea loc, probabil, Duminică 6 Iunie cu opereta *Mikado*.

Impreună cu această trupă sosește celebra noastră artistă D-na Aristița Romanescu; se crede că va fi invitat și D. C. Nottara ca să vie pentru a da patru reprezentațiuni de dramă și comedie.

Vom reveni cu amănunte.

Timpul anunță în numĕrul sĕŭ de eri că amicul nostru Eduard Dioghenide ar fi fost bătut cu o seară înainte de către un coleg al sĕŭ.

Nu înțelegem ce noimă a putut avea această notiță în gazeta cârnățarului de la Expoziția din Paris, mai ales că amicul nostru lipsea de două zile din capitală.

Nu cum-va această notiță e proologul vre-unui noŭ atac pe care îl va fi pregătind agenții poliției cu care *Timpul* e în strânsă legătură de... prietenie?...

In comuna *Slivna*, din județul nostru,— zice *Galații*, — a căzut o ploae deluviană. Torentele de apă, a ajuns la 2 metre de adâncime, șerpuiaŭ cu repeziciune pe văile satului.

Primarul comunei Slivna, D-l Vêrgolici, voind a merge acasă, a fost apucat de repeziciunea curentului apei, și sătenii, ce aŭ sărit spre a-l salva, abia aŭ reușit a scoate din prada valurilor pe nenorocitul primar, care după câte-va ore de agonie a și încetat din viață.

Iată dar încă una din numeroasele victime ale inundațiunilor.

Mai multe ziare aŭ publicat că orele de cancelarie la C. F. R. s'ar fi schimbat de la 7 dim. și păna la 1. p. m Știrea nu este exactă și deci publicul care are afaceri la această direcțiune e încunoștiințat că orele de cancelarie sunt aceleași ca și mai înainte.

După cum aflăm, în librăria Ig. Herz a apărut celebra scriere **Cura de apă**, și în fascicole și anume în vre-o 20 de numere, cu 15 bani exemplarul.

Ast-fel ori-cine își va putea procura acest procedeŭ terapeutic, simplu și eftin, prin care se pot vindeca mai toate boalele numai cu apă.

Toate librăriile, colportorii și chioșcurile primesc comande.

Facem cunoscut persoanelor care se interesează de examenele școlare, că examenele liceului clasic și real de fete al D-nei Al. Filionescu din Calea Griviței No 144 și 146 se vor trece la școlile statulului și anume, cursurile superioare la liceul Matei Basarab afară de o parte din classa 4 care va depune examenile la liceul Sf. Sava, iar cursurile inferioare la școala primară de fete coloarea de verde din str. Fântânei No. 58 sub direcțiunea D-nei Enescu, născută Pătărlăgeanu.

DIN STREINATATE

Radicalii din Franța prin intermediul D-lor Goblet și Millerand aŭ propus, pe baza unui program comun, alianța cu socialiștii pentru viitoarele alegeri. D-nii Lafargue, Lavy, Allemane, Vaillnt, Ernest Roche și Duc-Quercy aŭ declarat în numele partidului socialist că nu sunt dispuși a ceda nici o iotă din programul partidului și că la viitoarele alegeri în localitățile unde nu vor putea isbândi la primul scrutin vor vota la cel de al douilea pentru partidul care va avea înscrise în programul sĕŭ mai multe puncte din programul socialist.

Guvernul francez, ca rĕspuns la expulzarea după teritoriul belgian a deputaților Basly și Lamendain, se zice că va soma re minerii belgieni residenți la Liévin în Pas de-Calais de a părăsi treptat-treptat Franța. In caz contrariŭ îi va expulza în 24 de ore.

Iată cum o prostie a guvernului belgian se sparge în capul bieților lucrători!

File rupte din Album

In acest finit de secol, în care nu găsești vreme pentru a plânge morții, te grăbești numai a împărți ceea ce a rĕmas de pe urma lor, fiind că amintirea lor nu va întârzia a face naufragiŭ în scurta memorie a viilor.

O abonată a *Adevĕrului*.

Lipsa micșorează patimele mici și mărește pe cele mari, după cum vêntul stinge luminările și aprinde focul.

La Rochèfoucauld.

Lipsa este pentru dragoste ceea ce e vêntul pentru foc: el stinge pe cel mic și aprinde pe cel mare.

Bussy.

Vêrsta de aur era aceea în care nu domnea aurul.

Lézay de Marnezia.

Un ultim cuvênt

Un soldat, aflând că lucrurile își măresc volumul lor prin căldură, cumpără de 10 bani țuică și o puse la foc:

— *Ce faci acolo, Ioane?* — îl întrebă ofițerul.

— *Să trăiți, D-le locotenent! Incălzesc țuica la foc, ca să sporească.*

ULTIME INFORMATIUNI

Inundațiile

Rîul Argeșiu, venind mare a înecat aproape totul în drumul lui. La Căpătineni, Oești, Albești și Curtea-de-Argeș inundațiile a făcut mari pagube. O mulțime de bușteni și bile ai proprietarilor: D. Herescu, I. Pandele, etc. aŭ fost duși la distanțe mari.

In curtea-de-Argeș podul cel mare este amenințat a fi luat. In Frasin a înecat și și-a schimbat cursul făcênd pagube mari locuitorilor.

La Merișani podul peste Argeș e în pericol.

Șoseaua-Pitești-Curtea-de-Argeș, și spre munte este întreruptă din cauza apelor.

Recolta este compromisă.

* * *

Oltul de asemenea este foarte mare. A facut stricăciuni la Căineni, Căciulata, Rîmnic, Frunzaru, etc.

O mulțime de livezi sunt înecate. Mii de vite aŭ rĕmas fără nutreț.

* * *

In județul Iași, Prutul și Jijia aŭ înecat multe locuri, în deosebi în plasa Crasna, unde apele unite cu mai multe izvoare și-aŭ ridicat nivelul aproape cu un metru.

* * *

In județul Fălciŭ de asemenea apele sunt mari. *Linia Crasna-Huși este întreruptă.*

* * *

In județul Buzĕŭ, apele sunt mari. *Linia ferată Mizil-Buzĕŭ este întreruptă la Vintileanca din cauza apelor.* Deja primul tren de ieri de Moldova de când apele nu crescuse a ajuns în București cu o întârziere de 5 ore.

Trenul care a plecat din București spre Moldova a trebuit a se opri în Mizil.

In ultimul moment aflăm, că rîul Potopul a crescut atât de mult, că orășelul Găeștii este din noŭ amenințat cu inundarea.

S'aŭ început lucrările pentru construcția palatului justiției din Galați.

Studenții cari se află în excursiune istorico-epigrafică r Gr. conducerea profesorului universita sub G. Tocilescu, aŭ fost bine primiți la R.-Vâlcea, cu toată ploaia ce a căzut toată ziua.

Seara, orașul le a dat un banchet.

La 1 Iunie, aŭ plecat de dimineață la Bivolari și Cozia, dar n'aŭ putut trece Oltul, fiind foarte mare.

La 2 Iunie, la 9 ore și jumĕtate, aŭ plecat din Râmnic cu trenul din Piatra spre Pitești. De aci aŭ pornit cu trăsuri la Curtea de Argeș, unde aŭ fost foarte bine primiți de autoritățile locale și de cetățenii Argeșeni.

Dênșii viziteazā principalele monumente din localitate: ca Monastirea, Sf. Nicora, Biserica Domnească, etc., și apoi se duc la Cetatea lui Țepeș.

Sunt cu toții 53 studenți și 6 studente.

Mitropolitul le-a oferit eri un banchet.

De va fi timpul favorabil, sosesc în Capitală tocmai poimâine, Duminecă.

La alegerile comunale ale colegiului II din urbea Călărași, a reușit lista conservatoare; liberalii n'aŭ presentat nici o listă.

Iată resultatul, înscriși 657 alegători, aŭ luat parte la vot 205, și lista conservatoare a întrunit 180 voturi, 6 aŭ fost anulate.

La examenul 1 de licență în drept aŭ reușit următorii D-ni studenți: Bumbulescu, C. Guran, P. Ionescu, Gheorghiade G. Petrescu, Rădulescu, Demetrescu, A. Niculcea I.

Prin *Monitorul* de astă-zi s'a promulgat legea asupra maximului taxelor și a contribuțiunilor comunale.

In ziua de 30 Maiŭ D. Petru V. Sion, unul din distinșii studenți ai Universităței din Iași, a susținut cu mult succes esamenul pentru dobândirea titlului de licență în drept.

Teza tratată de D. Sion este *puterea părintească*. D-sa se va înscrie zilele acestea în lista avocaților din Iași, unde va practica profesiunea de avocat.

Trimitem D-lui Sion felicitările noastre și-i urăm succesul cel mai deplin în cariera D sale.

Luni 7 Iunie înaintea Tribunalului de Iași secția I-a va veni din noŭ procesul Cocea-Schleider. Am luat mĕsuri spre a fi informați de resultatul acestui scandalos proces.

Primim din Iași următoarea telegramă din partea D lui George A. Scorțescu, directorul politic al ziarului *Evenimentul*.

Adevĕrul București.

Toate rîurile și părîele cari trec prin județul Iași aŭ inundat. Mizeria la sate e sfâșietoare. Oamenii sunt lipsiți de cele trebuitoare și de ori ce ajutor. Deschideți listă de subscripție în favoarea acestor nenorociți.

George Scortzescu

Urmând îndemnul confratelui nostru, *Adevĕrul* deschide o listă de subscripție pentru inundații din Iași. Numele persoanelor care se vor asocia la această operă caritabilă vor fi publicate împreună cu sumele subscrise; iar banii vor fi înaintați comitetului instituit pentru a se veni în ajutorul inundaților, cu recomandațiunea specială de a fi împărțiți între inundații din județul Iași, cei mai nenorociți și mai săraci din toți.

Listă de subscripție

Pentru a se veni în ajutorul inundaților din județul Iași.

Lei B.

Ziarul **Adevĕrul** . . . . . . 100—

MATHILDA LIDJI
LOUIS FERSCHING
Logodiți.

Ultime Telegrame

CAIR, 3 Iunie. — De Vineri aŭ fost la Meca 155 decese prin holeră.

LONDRA, 3 Iunie. — Ziarele de dimineață confirmă știrea despre sosirea Țareviciului cu ocazia căsătoriei ducelui de York. Marele duce de Hesa e de asemenea așteptat.

BERLIN, 3 Iunie.— Monitorul imperiului desminte știrile lui *Kreuzzeitung* în privința pretinsei contra-propunere rusă privitoare la regimul vamal al ambelor imperii.

MITTELEXBACH, 3 Iunie — O explozie de metan în mina Frankenholz a omorît 13 oameni.

FUENFKIRCHEN, 3 Iunie.—Greva poate fi considerată ca sfirșită; 2500 de lucrători aŭ reluat deja lucrul.

VIENA, 3 Iunie.—*Fremdenblatt* desminte știrea despre sosirea regelui Humbert pentru manevrele Ungariei de la toamnă. Impĕratul Germaniei, regele Saxei, prințul Leopold de Bavaria și ducele de Connaught sunt singurii așteptați pentru manevre.

LONDRA 5 Iunie — *Camera Lorzilor.* Lordul Rosebery, respinge acusațiunea ziarelor franceze că a semănat discordia între Franța și Siam. El însuși nu cunoaște caracterul precis al reclamațiunilor Franceze.

D. Rosebery declară că nu este în concesiunea acordată Rusiei pentru construirea oare-cărori edificii în Persia nimic care să poată ridica o obiecțiune serioasă din partea Angliei.

KLADNO 5 Iunie — Noaptea și dimineața aŭ fost liniștite.

LONDRA 5 Iunie — *Times* zice că guvernul a reînoit ideea de a se amâna discuția articolelor financiare ale bilului Home-rule. Se crede că va presinta săptămâna viitoare noui propuneri financiare.

MADRID 5 Iunie. — Ministerul justiției a blamat la Cameră greva avocaților, cari aŭ voit ast-fel să protesteze în contra reformelor. — El a zis că guvernul va lucra în mod energic.

Camera a respins cu 97 voturi contra 30 contra proiectul de buget presintat de Conservatori. Ei continuă obstrucționismul.

POȘTA REDACȚIEI

Persoana care a trimis directorului nostru discursul lui Take Ionescu la Iași, bine-voiască a ceti *Adevĕrul*, numerile din 28 și 29 Maiŭ a. c.

ULTIMA ORA

Alegerile în Germania

BERLIN, 4 Iunie—Până la 4 ore dimineața se cunoșteaŭ 110 resultate din care: 16 socialiști, 7 centru, 5 conservatori, 1 Unirea liberală, 1 Partidul poporului liberal, 1 antisemit, 1 liberal-național, 1 alsacian-german, 77 balotagii.

D. Eugen Richter este în balotagiŭ cu un democrat-socialist. Democrații socialiști aŭ dobândit un scaun la Breslaŭ unde ministrul de Stat Habrecht a căzut contra democratului-socialist Schoenlank.

La Strasburg este balotagiŭ între fostul deputat liberal-național Patri și D. Bebel. La Halle, balotagiŭ între democratul-socialist, D. Kimert, care a fost arestat eri și D. Alexander Mayer, liberel, care s'a înțeles cu guvernul.

La Stettin, balotagiŭ între D. Broemel liberal, înțeles cu guvernul și un democrat socialist.

La Essen, D. Krup a avut 37 voturi mai mult de cât D. Stoetzel.

La Brema, D. Freesa (Uniunea-liberală) a avut 5000 de voturi mai mult de cât candidatul democrat socialist.

BERLIN, 4 Iunie. — *Ziarele constată creșterea voturilor obținute de sociatiști în Saxa, Bavaria și în Alsacia-Lorena*

Partidul protestator alsacean pare a fi bătut de candidații guvernamentali și socialiști.

Chiar în momentul actual se poate ca și prevedea că proectul militar nu va obține majoritatea la Reichstag.

Din 137 resultate cunoscute se socotește 16 socialiști, 11 centru, 8 conservatori, 2 liberali-naționali, 4 alți precum a fost deja telegrafiați, 1 alsacian, 92 balotagii.

NOUTATI JUDICIARE

Sub această rubrică cetim în ziarul „Figaro" din Paris cu data de 8 Maiŭ, următoarele:

Curtea de Apel: Un proces dedicat fumătorilor. Hîrtie de țigară *ambré* a d-nilor Gaston d'Argy et C-ie.

Toți fumătorii de țigări cunosc hîrtia de țigară *ambré*, care îi protege în potriva acestui inconvenient neplăcut al lipirei de buze.

Domnilor Gaston d'Argy et C-ie, fabricanți de hîrtie de țigară, se datorește această idee ingenioasă, pentru care aŭ luat un brevet de invențiune și aŭ depus o marcă de fabrică.

Invențiunea era practică, prea practică și prea în posesiunea favoarei publice pentru a nu fi nici de cum imitată.

Ast-fel dar contrafăcĕtorii nu s'aŭ dat înapoi de la o asemenea imitație, și d-nii d'Argy aŭ avut de luptat împotriva lor până naintea Curții de Casațiune. Ne aducem aminte că am dat seamă chiar aci, acum câți-va ani de hotărîrea ce asigura protecțiunea monopolului lor.

Dar contrafacĕtorii nu se descuragiază ușor. Iată că și alți imitatori, D-nii Braunștein aŭ oferit publicului o hîrtie pe care aŭ botezat-o „Derniers Cartouches," Bout d'Ambre.

Al doilea proces, ultimul fară îndoială, căci în urma pledoariei D-lui Desjardin pentru D-nii d'Argy et C-ie, Tribunalul corecțional al Senei și după dênsul Curtea de Apel din Paris, aŭ declarat că marca *Hîrtia ambré* este proprietatea lor esclusivă; și că D-nii Braunștein aŭ imitat-o, în vedere — zice hotărîrea — de a aduce în mod fraudulos o confusiune în spiritul cumpărătorilor.

D-nii d'Argy cari țineaŭ, după cum se înțelege, la această nouă consacrare a dreptului lor obțin, afară de acestea, confiscarea tutulor mărfurilor pe cari s'a pus mâna și pagube-interese

Tipografia Modernă Gr. Luis Strada Academieĭ No. 24